

Policy angående försändelse av varor

Utfärdat av Internationell Utveckling, beslutat av Ledningsrådet 2013-11-05

Bakgrund

Flera aktörer i Frälsningsarmén använder materialbistånd som en metod att hjälpa Frälsningsarmén i fattiga länder att utföra sitt uppdrag att möta mänskliga behov i Jesu namn. Vi har en situation där materialbistånd i vissa fall bedöms göra stor nytta för mottagaren och i andra fall inte gör avsedd nytta då sända varor står oanvända. Några mottagande länder har uttryckt att de inte har kontroll på denna hantering och får varor ifrån Sverige som inte går att använda och som de får ägna tid åt att slänga istället. Internationella högkvarteret har också tagit upp frågan att de stöter på varor runt om i världen som är skickade ifrån Frälsningsarmén i Sverige som står oanvända. Det finns flera frågor att beakta vid materialbistånd. Nedan följer en policy för all hanteringen av försändelser av varor i Frälsningsarméns namn till andra länder.

Godkännande

Givare som vill sända varor till andra länder i Frälsningsarméns namn ska ta kontakt med enheten för Internationell utveckling för rådgivning. Varje försändelse bör sedan godkännas av Chefsekreteraren. Efter att försändelsen blivit godkänd av Chefsekreteraren behöver avsändaren avvakta klartecken innan kontakt kan tas med mottagande territorium. I den fortsatta korrespondensen ska enheten för Internationell utveckling kopieras in.

Bedömning av förutsättningar

Frälsningsarmén vill uppmuntra givare att noga överväga alternativen innan beslut fattas att skicka varor till andra länder. Följande frågor bör beaktas:

Är varorna lämpliga för lokala förhållanden?

En del varor som säljs i Sverige är på grund av klimat, kultur, religion och liknande inte lämpliga i andra sammanhang. Gör en noggrann analys kring detta innan ni överväger att sända varor, annars finns risken att de bara blir liggande utan att komma till användning. Har ett konkret behov uttryckts från mottagarens sida eller kommer initiativet enbart från givaren?

Är varorna i bra skick och säkra att använda?

Vi vill självklart minimera risken att varorna orsakar skada på något sätt. Vad händer om varorna orsakar skada? Vem bär ansvaret?

Finns kapaciteten att ta emot varorna?

Finns alla nödvändiga tillstånd för att ta in varorna i landet? Vem ska betala tullavgiften och eventuell andra avgifter som kan tillkomma? Att få varuleveranser genom tullen är mycket svårt i många länder. Risken finns att transportkostnader och tullavgifter överstiger värdet av varorna. För att minimera den risken skall varorna helst vara kapitalintensiva, lätta samt inte ta så stor plats.

I en katastrofsituation, då ett land översköljs av materialdonationer av olika slag, kan volymen gåvor vida överstiga vad mottagarlandet har möjlighet att hantera. Det är mycket ovanligt att mottagare tackar nej till gratiserbjudanden även om de inte har möjlighet att ta emot och använda gåvorna på ett bra sätt.

Finns varorna (eller motsvarande varor) tillgängliga lokalt?

Varor som skickas bör inte sätta lokala producenter i ett konkurrensmässigt underläge. Detta kan underminera människors möjligheter att försörja sig och slå ut lokala marknader.

Kommer mottagaren ha möjlighet att underhålla och /eller ersätta samt återvinna varorna?

Engångsinsatser som inte kan följas upp lokalt riskerar att sätta människor i beroende.

Om varorna går sönder, finns reservdelar att tillgå? Vem har ansvar för att varorna återvinns på ett säkert sätt?

Behöver mottagaren verkligen varorna?

Ett första svar är givetvis ja, men vid närmare eftertanke finns det kanske bättre alternativ. En grundregel i fattigdomsbekämpande arbete är vikten av att inte utifrån komma in med materiella resurser och gåvor då människor, med rätt stöd, har kapaciteten att själva ta tag i sin situation. Viljan att göra gott kan lätt slå fel och istället underminera såväl människors självkänsla som egna initiativ (som på lång sikt kan ge ett mer hållbart resultat).

Beslut

Om bedömningen görs att det bästa är att inte skicka dessa varor, finns flera bra alternativ. Ett alternativ är att sälja varorna i Sverige och skänka pengarna till det fattigdomsbekämpande arbete som Frälsningsarmén stödjer genom enheten för Internationell utveckling. Ett annat alternativ är att istället se sig om efter behov i hemområdet som gåvan kan fylla. Man kan också tillfråga Myrorna om de kan ta emot varorna.

Om beslut tas att skicka varorna bör ett avtal tecknas mellan avsändare och mottagare som fastslår ansvar för tullavgifter, eventuella skador, underhåll, återvinning och liknande.